

ፍልሰታ ለማርያም

ነሐሴ 16 2014 ዓ. ም. (8/22/2022)

ፈለሰት እምዘ ይበሊ ኅበ ኢይበሊ

መዝሙር: አዕረግዋ መላእክት ውስተ ሰማያት ጥዕምት በቃላ.
በቲ ካብኦ ዝተወልደ መንክር ግርማ ኅይሊ ልዑል ዘጽለላ ኅይታ ሰንበት
አቦ ምሕረት ዝኾነ ሎሚ ንማርያም ንውድሳ ኣብ ማሕጸና ጸሮቶ። ንሱ
ቀደሳ ዘገርም ኃይሊ ልዑል አጽለላ፣ ብሓቂ መላእክቲ ዓጀብዋ፣
ሓዋርያት ኦ መድኃኒት እኖና ማርያም ለምንልና ይብልዋ ነውሪ ዘይብላ
መቐደስ ንጽሕቲ ማዕጾ ድኅነት፣ መላእክቲ ናብ ሰማይ አዕረግዋ ጥዑም
ቃላ ሠናይ ምግባራ ንነብያትን ንሓዋርያትን ንጸድቃንን ሰማዕታትን
ኣብኡ ኮይና ትባርኹም።

ንባባት: 1ቆሮ 15:20-27፣ ራእ 11:19-12:1-6፣ ግ.ሓ. 1:12-15፣ ሉቃ 1:39-56

ምስባክ:

1. ወትቀውም ንግስት በየማኒክ፣ በአልባስ ወርቅ ዑጽፍት ወሑብርት፣ ስምዒ ወለትዮ ወርኢ ወአጽምዒ እዝንኪ። ንግስቲ ብወርቂ ተሰሊማ ኣብ የማንካ ትቐውም፣ ኃለይ ናብቲ ዝብለኪ ስምዒ ርአዪውን እዝንኪ ኸኦ ጽለዊ መዝ. 45:9-10።
2. ቀደስ ማኅደሮ ልዑል፣ እግዚአብሔር ውስተ ማእከላ ኢትትሓወክ፣ ወይረድኦ እግዚአብሔር ፍጽመ። (መዝ. 45:4-5)

ብዓለ ፍልሰታ ለማርያም ዘኪርና ነብዕል አሎና። ብዓለ ፍልሰታ ማርያም ብስግኣን ብነፍሳን ንሰማይ ከም ዝፈለሰት እንዝክረሉ ፍሉይ ብዓለ ማርያም እዩ። በዚ ኸኦ ነፍሲ ወከፍና ድሕሪ ምድራዊ ሕይወትና ዝጽበየና ሕይወት ምዃኑ ዘዘኻክር ኣጋጣሚ እዩ።

ማርያም ምድራዊ ሕይወታ ምስ ወድኣት ብሥግኣና ብነፍሳን ንሰማይ ፈሊሳ ክንብል እንከሎና ሥግኣ ኣብዚ ምድሪ ኣይመሸመሸን ብሥግኣን ብነፍሳን ንሰማይ ፈሊሳ ማለት እዩ እዚ ኸኦ ብኃይሊ አምላኽ እምበር ብናታ ክእለት ኣይኮነን። ንኢየሱስ ንሰማይ ዓረገ ንብሎ ምኽንያቱ ንሱ ባዕሉ አምላኽ ስለ ዝኾነ ብዘይ ዝኾነ ናይ ካልእ ሓገዝ እዩ ንሰማይ ዓረገ። ማርያም ነዚ ጸጋ ዝበቐዐት ቀዳሞት ኣበው ክገልጹ እንከለዉ ንሳ ኣደ ኢየሱስ ስለ ዝኾነትን ኃጢአት ዘይብላ ስለ ዝኾነትን እዩ ይብሉ። ንሳ ብዘይ ኃጢአት ተጸኒሳ ምሉእ ሕይወታ ኸኦ ከምኡ ኢላ ነራ። ቅዱስ መጽሓፍ ከም ዝብለና ሞት ፍረ ኃጢአት እዩ (ሮሜ 6:23)፣ ስለዚ ድሕሪ ምውዳእ ምድራዊ ሕይወታ ብሥግኣን ብነፍሳን ንሰማይ ፈሊሳ። ኣብዚ ክልተ ባህሊ ኣሎ ገለ ማርያም መይታ ድሕሪ ሞታ ሥግኣ ከይመሸመሸ ንሰማይ ብጸጋ ወዳ ፈሊሳ ዝብል፣ ካልእ ከኦ ሞት ፍረ ኃጢአት እዩ ማርያም ከኦ ኃጢአት የብላን ስለዚ ኣይ ሞተትን ዝብል። ቤተ ክርስቲያን ንኸልቲኡ ንተመራመርቲ ኃዲጋ ማርያም ብስግኣን ብነፍሳን ከምዝፈለሰት ተስተምህረና።

ሓደ ካብቲ ንማርያም እንህቦ አስማት ታቦተ ኪዳን ዝብል እዩ። እዚ ኣብ ካልኣይ ንባብና ኣብ ራእይ እንንብቦ (ራእ 11:19) እዩ። ታቦተ ኪዳን ቅድሚ ልደት ኢየሱስ ንዘመናት ምኽንያቱ

ብዘይፍለጥ ዝነበር ቦታ ኣይፍለጥን ነሩ። ዮሐንስ ነዚ ኣብ ቀዳማይ ዘመን ኣብ ሰማይ ብራእይ ከም ዝርአዮ ክሃረብ እንከሎ ዘገርም እዩ። ኣብ ብሉይ ኪዳን ታቦተ ኪዳን ክቡር እዩ ነሩ እዚ ኸአ ብወርቂ ዝተሰለመ ስለ ዝኾነ ዘይኮነስ ኣብ ውሽጡ ሰለስተ ዓባይቲ ነገራት ዝሓዘ ስለ ዝነበረ እዩ (ዕብ 9:4)። (1) ብኢድ እግዚአብሔር ዝተጻሕፈ ክልተ ጽላት ዓሰርተ ትእዛዛት ዝሓዘ ስለ ዝኾነ። (2) ኅብስተ መና። (3) ዝጠጥዐት በትረ ኦሮን ዝኃዘ ስለ ዝነበረ።

እዚ ታቦተ ኪዳን ናይ ብሉይ ኪዳን ንማርያም ናይ ሓዲስ ኪዳን ዘመልክት እዩ። ብኸመይን ስለምንታይን እንተ በልና ማርያም ኣብ ከርሳ ነቲ ሕያው ቃል ኣምላኽ (ከም ናይ ብሉይ ኪዳን ኣብ እምኒ ዝተጻሕፎ ዘይኮነ) ሥጋ ዝለበሰ ቃል ስለ ዝጸረቶ። ኢየሱስ ናይ ሕይወት መግቢ እዩ (ዮሐ 6) እዚ ኸአ ምልክት ናይ መና ኣብ ብሉይ ኪዳን እዩ።

ኢየሱስ ናይ ሓዲስ ኪዳን ካህን እዩ (መልእኽቲ ዕብራውያን) ኦሮን ካህንን ድሕሪኡ ዝሰዓቡ ኩሎም ናይ ብሉይ ኪዳን ካህናት እዮም። ኢየሱስ ግን ናይ ሓዲስ ኪዳን ካህን እዩ።

ናይ ብሉይ ኪዳን ታቦተ ኪዳን ንሓደ ዝዓበየ ጽላተ ኪዳን ናይ ሓዲስ ኪዳን ዘመልክት ወይ ዝሕብር ኮይኑ፣ ማርያም እታ ኣብ ከርሳ ነቲ ሕያው ቃል ኣምላኽ ዝኾነ ኢየሱስ ዝጸረቶ የመልክት።

ኣብ ወንጌል ዝተነበ ናይ ማርያም ንኤልሳቤጥ ምብጻሕ ምስቲ ናይ ንጉሥ ዳዊት ንጽላተ ኪዳን ኣብ ኢየሩሳሌም ንመጀመርያ ጊዜ ከእትዎ እንከሎ ዝነበረ እንተ ኣነጻጸርናዮ እቲ ናይ ብሉይ ኪዳን ታቦተ ኪዳን ኣምሳል ማርያም እታ ዝዓበየት ጽላተ ኪዳን ከምዝኾነት ክንርኢ ንኸእል። ብዙሕ ተመሳሳላይ ነገራት ከአ ንረኽብሉ።

ንጉሥ ዳዊት ብተሓጓስ ቀቕድሚ ታቦተ ኪዳን ይስዕስዕ ነበረ ዝብል ኣብ (2ኛው 6:5) ነንብብ። ዮሐንስ ኣብ ከርሲ ኣዲኡ ኤልሳቤጥ እንከሎ ብተሓጓስ ተሰራሰረ (ሉቃ 1:44)። ዳዊት ንጉሥ ታቦት እግዚአብሔር ከመይ ገይሩ ናባይ ክመጽእ በለ (2ኛው 6:9)። ኤልሳቤጥ ብዓቢ ድምጺ ዓው ኢላ ኣደ ጎይታይ ናባይ ክትመጽኢኽ እዚ ኻበይ ኮነለይ (ሉቃ 1:43) ኢላ ኣድንቆታ ገሊጸ።

ታቦተ ኪዳን ኣብ ቤት ዖቤድ ኤዶም ጌታዊ ሠለስተ ወርኒ ተቐመጠ እግዚአብሔር ድማ ንዖቤድ ኤዶምን ንብዘላ ቤቱን ባረኸ (2ኛው 6:11)። ማርያም ሰለስተ ወርኒ ምስ ኤልሳቤጥ ድኅሪ ተቐሚጣ ናብ ቤታ ተመልሰት (ሉቃ 1:56) ቍሩብ ኪሎ ሜተራት ካብ ኢየሩሳሌም።

ኣብ ራእይ ዮሐንስ ታቦተ ኪዳን ኣብ ሰማይ ምስ ረአያ ድሕሪኡ ካልእ ራእይ ይርኢ እዚ ኸአ ማርያም ናይ ሓዲስ ኪዳን ታቦተ ኪዳን ከምዝኾነት ዝገልጽ ዓቢ ትእምርቲ ድማ ኣብ ሰማይ ተራእየ ፀሓይ ዝተወንዘፈት ወርኒ ብእግራ ዝረገጸት። ዓሰርተ ክልተ ኸዋኸብቲ ከም ኣኸሊል ኣብ ርእሳ ዝደፍኡት ሓንቲ ሰበይቲ ተራእየት (ራእ 12:1)። ቀጺሉ ንሳ ወዲ ትወልድ እሞ ከምኡ ሓደ ዓቢ ገበል ነቲ ዝተወልደ ሕፃንን ነዲኡን ከጥፍእ ይደሊ ከምዝነበረ እንተ ኾነ ኣምላኽ ከም ዘድሓኖም ነንብብ። እዚ ራእይ ዮሐንስ ዘመልክቶ እስራኤል ኣብ ብሉይ ኪዳን ንቤተ ክርስትያን ኣብ ሓዲስ ኪዳን ወሊዳ እቲ ገበል ከአ ሰይጣን ንቤተ ክርስትያን ከጥፍእ ዝደሊ እዩ።

ነዚ ናይ ዮሐንስ ራእይ ብዝበለጸ ክንርድኦ እንተ ኾና እታ ሰበይቲ ማርያም ታቦተ ኪዳን ናይ ሓዲስ ኪዳን እያ። ንነፍሲ ወከፍና ብመንፈስ ክንውለድ ከአ ትሕግዘና ምኽንያቱ ንሳ ኣደ ቤተ ክርስትያን እያ። ሰይጣን ከአ ኣብ ልዕሊና ውግእ ይገብር ኣሎ። ገለ ሰባት እዚ ንማርያም ኣየመልክትን እዩ ዝብሉ ኣለዉ እንተ ኾነ ኣስተውዕል ኣቢልና እንተ ኣንብብናዮን ከምኡ ምሉእ ትሕዝትኡ እንተ ረኣና ንማርያም እዩ ዘመልክት።

ወለ እኳ እቲ ጽሑፍ ንሳ ጥንስቲ ነበረት ቅልውላቅ ስለ ዝሓዛ ድማ ኽትወልድ ትጸዓርን ተእውን ነበረት (ራእ 12:2) ዝብል እንተ ኹን እዚ ምስቲ ኹሉ ጊዜ ድንግል (ቅድምን ድሕርን ምውላዳ) ዝብል ዓምዲ እምነት ዝጸረር አይኮነን። ምኽንያቱ አብ ካልእ ክፍሊ ቅዱስ መጽሓፍ እቲ አብ ጊዜ ወሊድ ዝመጽእ ቃንዛ ንመንፈሳዊ ስቓይ እምበር ንአካላዊ ስቓይ አየስምዕን እዩ (ሮሜ 8: 12፣ ገላ 14:19፣ 1ጴጥ 2:8)። ስለዚ እዚ ናይ ማርያም ቃንዛ ወይ ስቓይ አብዚ ተጠቂሱ ዘሎ ነቲ አባና ከም መንፈሳዊ አደና ዘለዎ ስቓይ ንምግላጽ ዝኹን እዩ።

አብ ራእይ 12:17 ዘሎ ቀጺልና እንተ አንበብና እቲ ገበል ነቶም ትእዛዝ አምላኽ ዝሕልወን ብዛዕባ ኢየሱስ ዝምስክሩን ዝተረፉ ዘርአ ኪወግኦም ከደ ዝብል ንርኢ። እዚ እውን ነቲ ንናይ ኹሉ ጊዜ ድንግል ዝብል ዝጸረር አይኮነን ምኽንያቱ አብ ገላ 3:19 ዘርኢ ዝብል ንመንፈሳዊ ዘርኢ እዩ ዘመልክት።

ነዘን ንካልእ ብምርአይ አብ ታሪኽ ኹሎም ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳትን አበውን እዛ አብ ራእይ ተጠቂሳ ዘላ ሰበይቲ ንማርያም ዝምልከት እዩ ይብሉ። ብፍላይ ማርያም አደ ቤተ ክርስትያን። ፕዮስ X እዛ ናይ ራእይ ሰበይቲ ብኹሉ ይፈልጥ እዩ። እዛ ሰበይቲ ተባሂላ ዘላ ድንግል ማርያም እያ (Ad diem illum laetissimum 24)።

ናይ ማርያም ምድራዊ ሕይወታ ብዘይ ዝኹን ኃጢአት ምስ ወደእት ንሰማይ ፈሊሳ ዝብል ዘመልክቶ ናይ መወዳእታ ዓላማ ቤተ ክርስትያን መንግስተ ሰማይ ከምዝኹን፣ ከምኡ ኩሉ ጊዜ ሓደ መዓልቲ ቤተ ክርስትያን ብምልእታ አብ ሰማይ ከም ማርያም ንጽሕትን ቅድስትን ክትከውን ንጽሊ፣ ብቅድስት ድንግል ማርያም አቢላ ድሮ ቤተ ክርስትያን አብ ምልአት ጉድለትን ድኻምን ዘይብላ በጺሓ እያ ይብሉ ቅዱስ ዮሐንስ ጳውሎስ (Redemptoris Mater 47)።

ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ ንጳውሎስ ፯ይ ዝበልዎ እናጠቐሱ ማርያም ከም አደ ቤተ ክርስትያን አብ ሰማይ ከላ ትሕግዘና ብአና አብ ምድሪ ዘሎና ንወዳ ክንመስል ኢላ ትግደስ። እምነትና ቅድስት አደ አምላኽ ሓዳስ ሔዋን፣ አደ ቤተ ክርስትያን አደ ነታ አብቶም አባላት ክርስቶስ አብ ልደትን ብመለኮታዊ ዕብየትን አብ ነፍሳት እቶም ብክርስቶስ ዝድሓኑ አብ ሰማይ ኮይና እውን ትቕጽሎ ይብሉ (Redemptoris Mater 47)።

ሎሚ እምብአር ንአምላኽ ነመስግን ነቲ ጸጋን ግንዖትን አብ ልዕሊ ማርያም አብ ፍልሰታ ብሥግአን ብነፍሳን ንሰማይ አብ መወዳእታ ሕይወታ ንዝጸገወ። እዚ ንአኣ ዝግባእ ክብሪ እዩ ነታ ታቦተ ኪዳን ዝኹነት ንኢየሱስ ክርስቶስ አብ ዓለም ዘምጽአትልና። ንሳ ሎሚ እውን አብ ሰማይ ኮይና ምእንታና ንመንግስተ ሰማይ ዝወስድ መገዲ ሒዝና ክንጉዓዝ ኢላ ተማልደልና አላ። ድሕሪ እዚ ሰደት እዚ ነቲ ብሩኽ ፍረ ክርስቲ ኢየሱስ አርእዩና እናበልና ንለምና።

አ ቅድስት ማርያም አደ አምላኽ ንአና ንኃጥአን ሕጅን ብጊዜ ሞትናን ለምንልና!

ርሑስ ብዓለ ፍልሰታ ንኹልና

አባ ንጉሠ ፍሥሓ